

خوښه نه و په كې وېرا نه پيښا و ... سه د يق سه عید واندزی

مړۍ قې ژهه ټاټی به گشتی، کاتې ټو له څر ئاواده کات و ده په وټ وهك په ناهه نده په ك ژيان لهو ټ بهر ټه سهر، ههرته نها بهر شوېن و دنيا په كې ديكې جيا وازناكه وټ كه له ټووی ژياری و بېنا سازی و پټكهاته ی شار سازیپه وه، زړله وټ اته دواكه و توه كه ی څی پټكه و توه تره. به كوگرتی سهره كې له وه دایه كه بهر كلتو ورو په روه رده په كې ديكې جيا وازده كه وټ، كه ته و او ناكه كه به و په روه رده و شو ټه ژيانه ی ټه له سهری ټاها توه. مړۍ قې څر هه ټاټی كه ټه گي به قو ټای ټه و كلتو و رده ټا ټووه، نهك ته نها ناتوان ټ له گه ټ كلتو وری ټه و شو ټنه ټاټ كه ئیدی سهر زه مینی ژيانی ټه وه، به پټچه وانه وه بگره له بهر په ككه و تن ټكې سایك ټلژی گه و رده دایه، كه نه ده توان ټ شوناسی ټه ژهه ټاټی تیا نه و ئیسلامیانه له څی دابما ټت، نه ده شتوان ټ بټته هه گری شوناسی عیلمانیا نه و څر ئا وایا نه.

تاهیر بن جهل لون له كټ ټبی (با به تیر رزم چیه؟) كه گفټ ټگ ټه كه له گه ټ كه كه كه ی ده ټت: گرتی ك ټچه ره عره به كان له وه دایه كه د ټنه فه ټه نسا، به ټه ق ټی وټاټی څیان بیر ده كه نه وه. له بری ټه وه ی هه و ټبدن كه ئیدی څیان له گه ټ ژيانی ټه و ټ بگونجینن، به پټچه وانه وه هه و ټده دن فه ټه نسا و ټسا ك ټمه ټاټه تیه كانی ټه و، ټننه سهر بیر كړد نه وه و ټگه یشتنی څیان. به بټ ټه وه ی به بیریان داب ټ كه ټه وان له و ټاټكې ديكه ن، كه به هه موو پټوهر ټك جيا وازه له و ټاټه ی ټیه وه ها توون. كه واته یا ده بټ ټازیبین به وه ی هه یه، یا ده بټ بچنه وه وټاټه كه ی څیان. به ممش تووشی نام ټوون ټكې گه و رده ی وحی و كلتو وری ده بن و گه ټك جار ټه و نام ټوونه، ده بټته پا ټنهر ټكې ده وونی كه هانیا ن ده دات بهر چه كړداریان بټ كلتو وری ټه و ټ لادروست بټت.

لټره وه شه ده بینین دوا ی سا ټان ټكې در ټله ژيان كړدن له څر ئا وادا، هشتا مړۍ قې څر هه ټاټی كه پاشخان ټكې ئایینی هه یه، ناتوان ټ له گه ټ شو ټه ژيانی ټه و ټه بكات. ته نانت هه و ټده دات مندا ټه كانیشی ټه وان ه ی له و ټ له دایك ده بن و گه و رده بن، به په روه رده ی څر هه ټاټی تیا نه ی څیان گش بكات. له كات ټكدا له و ټ له دوا ی هه ژده سا ټی، هه ردو و ټه گه ز ئازادن له هه ټبزار دنی ژيانی څیان. به ټام

پرسیاره که ئه وه یه ئاخ باوک کی ئیسلامی و عهره ب تاجه ند ئه و کلتووره وه رده گریت، که کهه کی له دوا ی هه ژده سا ی هاوما کی هه بـت وله دهره وه ی سا و یاساک مه یه تی و ئایینییه کان، له گه ی بژیت؟ سا مان (وـرانه پیاو) هه گری ئه وک شه دهروونی کلتوورییه که مر فی عهره له خـرئاوادا ووبه ووی ده بـته وه.

گه رچی ئه م سا مانه به ته کنیکی ئالـز نووسراوه و له سه ریه ک یتمی گـاـنه وه ناـوات. هاوکات کات و شوـن و ووداوه کان، له ی ته کنیکی فلاشباکه وه گـرانیا ن به سه ر دادـت و ووداوه کان جـرک له هارمـنی له نـوان خـراوا و ولاتی سودان وه رده گرن. ئه مه رای ئه وه که گـره وه له هه ند کاتدا، دهنگی سا مانووسه وه له هه ند کاتیشدا، دهروـشی پاـهوان خـی ده بـته بگـره وه. بهـام ئه وه بـمن وهـ خوـنه رـک گرنگه هه وهـسته ی له سه ربکه م، تیمه ی سا مانه که یه، که به شـکی سه ره کی هه گری ئه وئاریشه دهروونی و خـزانیا نه یه که مر فی خـرهـاتی له ئه وروپا ووبه ووی ده بـته وه. ئه م سا مانه باسی پیاوـک ده کات که له باوک کی سودانی و دایک کی میسری له دایک بووه.

(حوسنی جه لاله ددین دهروـش) که پاـهوانی سا مانه که یه، دوا ی ئه وه ی خوـندنـی پزیشکی ته واه و ده کات، ئیدی له پـناو ژیا ن کی باشترهاوشـوه ی هه موو کـچه رانی دیکه ی دنیا، بیرله چونه هه نده ران ده کات وه. بـیه بهـگه ی یاساغ و بهـنوـنی چه ند قاچاغچیه ک ده چـته تورکیا و له وـهـش بـیـانی وـستگه ی پهـینه وه ی په نا به ران. تادوا جار به یاهوهری ژنـکی دیکه که وه ک ئه وه ده یه وـت بچـته ئه وروپا، به بارهـگـر کی گواستنه وه ی (به راز) دوا ی دهـژـکردن، له یـناه وه ده گاته نه مسا. ئیدی له وـژیا ن کی دیکه دوا ی ئه مسهرو ئه و سه رکردنی که مه کان، ده ست پـده کات. لـره دا ئـمه له به رده م مرـفـکـدا این که یه که م ئیسلامه، دووهم عهره به، سه یه میش خه کی سودانه.

که واته شوناسی ئه و مرـفه مان بـده رکه وت. چونکه هه موومان ده زانین سودانییه کان له وکه سانه ن که پا به ند بوونـکی پته وی و حیا ن به ئیسلامه وه هه یه وله هه ند کاتدا ئه وتـگه یـشته یان فرمـکی ئه وپه ی توندوتیژ وه رده گریت. دیاره ئه مه ش هـنگـدانه وه ی شوناسی ناسیـنـالیزمی ئه و وـاته یه که وـتـکی خـه کی و ئایینی وتوندـیه. حوسنی بـئـه وه ی له و ناوه درـژه رزگاری بـت، ناوـکی نه مسایی بـخـی ههـده بـر به ناوی (هاینرش). واته دهروـش له یه ک کاتدا، پـیه کی له نـو شوناسه سودانییه که یه، پـیه کی دیکه شی له نـو شوناسه نه مساییه که یه. له نـوان ئه و دوو شوناسه شدا، ده ها درـت و ناتوانـت خـی به سه ریه کـکیاندا ساغ بکاته وه. دهروـش دوا ی ئه وه ی مافی

په ناهه ندهی وهرده گرځت، ده بځته گووږکهری سه گه گان و پاشانیش (نورا شلدز) ده ناسټ وده بځته هاوسهری. دهر وځش تائږره ئاسایی ژيان ده گوزهر ځنځت.

به لام نه هامه تیه کانی ئهو، هاوش ځوهی به شځکی زځری پیاوی ځره ځاتی، ئهو کاته ده ست پځده کات که له سی دیسه مبهری سا ۱۹۹۵ (میمی) که تاقانه که یان له دایک ده بځت. ئه مه سهره تای دهر که وتنی مځته که یه کی دهر وونی گهوریه بځ دهر وځش، که ده که وځته سهر دځی و دوا جاریش به مهرگی ځی کځتایی دځت. میمی، به مندا ځی ناز ځکی زځری له لایه ن باوکیه وه پځ دهر دځت و گهوره ده کځت. دهر وځش که هځشتاگر ځیه کی بچو کی دهر وونی له ژياندا هیه که ئه و عهره به و پهر وهرده ی کلتور ځکی تره، مه به ستیه تی میمی به و پهر وهرده یی ئه وده یه وځت گهوره بکات. به ځام ئاخځ ئه مه بځمندا ځک که له ناوچه رگی ئه وروپا له دایک بوو بځت، ده توانځ تا کوځ بځبکات؟.

میمی دواي ئه وهی ته مه نی ده گاته هه ژده سا ځی، که ئه و ته مه نه سهر به ستی ئه وه به کچ و کوځه کان ده دات هاو ځځ و هاوما ځځکیان هه بځت، ئه ویش ده بځته هاو ځځی تځنی. تا کو ځځژک تځنی دځته ما ځی دهر وځش. کاتځ دهر وځشیش پرسیار له ژنه که ی ده کات که ئه و بځچی ها تووه، ئه ویش له وه ځامدا ده ځځت: (نازانم ځه نگه بیان ه وځ ئیشه که بکه ن). دهر وځش که هاوش ځوهی هه موو پیاوه کانی دیکه، ده زانځت ها تنی کوځکی گه نج بځلای که که ی بځچ مه به ست ځکه، ده که وځته بار ځکی دهر وونی ئال ځزه وه به تو ځه ییه وه ده ځځت: (ئیشی چی؟) تځنی و میمی ده چنه ژووره که ی میمی، دهر وځش بیرده کاته وه، ئه گهر کچ و کوځله دهر وهی ځځسا کانی شهرع و ئایین سځکس بکه ن، ئیدی ئه مه زینایه.

به و هځیه شه وه دایک و باوکی ده چنه جه هه نهم. بځیه ده ځځت: (ئه گهر میمی کوځ بووایه هځنده ی ماندوو نه ده کردم). تځنی ده چځته ژووره وه، دواي ماو هیه ک میمی کچی به ده نگي به رزه وه بانگی دهر وځشی باوکی ده کات. کاتځ دهر وځش ده چځته ژووره وه ده بیني که که ی به حه په ساو یه وه وه ستاو وه ده ستی تځنی گرتو وه ده ځځت. تځنی بووه موس ځمان. دهر وځش لځره دا، ئاه ځکی به رداد ځته وه و شادوما نه که تځنی له سهر ده ستی که که ی بځته موس ځمان. به ځام نه ک له سځنگی ئه وهی که سځکی دیکه بځئیسلام زیاده کات، به ځکو له سځنگی ئه وهی ئیدی تځنی له سهر ده ستووری ئیسلام له گه ځا که که ی جووت ده بیت. بځیه دهر وځش له تځنی ده پرسځت: (چی وایل ځکردی بیته موس ځمان؟) ئه ویش له وه ځامدا ده ځځت: - (که له گه ځ که که ی سه یری چه ند به رنامه و دیمه نځکیان کردو وه).

لـځـره دا جار ځـي ديكه دـرو ځـش دـه كـه و ټـه وـه بارود ځـي دـرو وني دژوار تر. چـونـكه ئـه مـجـارـه يـان گـومـان دـه كـات لـه وـه تـځـي كـچـه كـه ي هـه ځـه ټـځـي و ځـي بـځـي تـه مـو جـا هـيـد ځـ و كـچـه كـه شـي لـه گـه ځـي بـات بـ جـيـهـا دـو ئـيـدـي چـه نـدـين كـه سـ بـه نـا وـي (هـا و سـه رـگـيرـي نـي كـا ح) لـه گـه ځـي جـو و ت بـن. بـځـي بـه تـځـي دـه ټـځـي: (كـچـه كـه م نـا مـو و سـي مـنـه هـه رـكـه سـځـي دـه سـت بـ كـچـه كـه م بـات كـار ځـي پـ دـه كـه م بـا بـه دـه و اري شـي نـه كـرد بـت). بـه م جـځـه گـه رچـي تـځـي لـه و ا نـگـه ي دـه ر و ځـه و ه دـه بـځـي تـه مـو سـځـي مـان، بـه ځـام دـه ر و ځـش لـه نـځـو ئـه و هـه مـو و گـومـان و دـو و د ځـي يـه دـه م ځـي تـه و ه و لـه و و ي دـه ر و و نـي يـه و ه دـا دـه ځـي مـت و دـه بـځـي تـه پـيـا و ځـي و ځـران. يـا سـا كـا نـي نـه مـسـاش ځـي گـه ي ئـه و ه ي پـ نـا دـه ن، هـيـچ كـار دـا نـه و ه يـه كـ بـه رـا مـبـه ر ژن و كـچـه كـه ي بـن و ځـي تـ، چـونـكه سـكا ځـي پـځـي لـيـس و دـه سـت گـير كـرد نـي هـه مـيـشـه ئـا مـا دـه ن، هـا و كـات نـا شـيـه و ځـي كـچـه كـه ي لـه سـه ر ځـي سـا و كـلـتـو و ر ي ځـي رـئـا و ا يـا نـه بـژيـت، بـځـي يـه ژيـا نـي لـ تـځـي كـدـه چـت، تـا د و ا جـار لـه گـه شـت ځـي كـدا هـه و ځـي ئـه و ه دـه دـات تـځـي لـه لـو تـكـه ي چـيـا يـه كـه و ه بـخـا تـه خـو ا ر ه و ه، بـه ځـام تـځـي نـا مـر ځـي و سـه ر ه نـجـام ژيـا نـي ئـه و يـش لـه لـا يـه ن ځـي زـا نـه كـه يـه و ه كـځـي تـا يـي پـځـي دـت.

ئـم ځـي مـا نـه گـوز ا ر شـت لـه بـه ر يـه كـه و تـنـي مـر ځـي ځـي كـي عـه ر ه ب و مـو سـځـي مـان دـه كـات لـه گـه ځـي ژيـنـگـه و پـه ر و ه ر دـه ي ځـي زـا نـي و كـځـي مـه ځـي يـه تـي و كـه سـي ځـي رـئـا و ا. مـر ځـي ځـي كـه ځـي يـان بـه ئـا ر ه ز و و ي ځـي يـان ژيـا نـه كـه هـه ځـي دـه بـژ ځـي رن، بـه ځـام لـه بـځـي ئـه و ه ي تـځـي كـه ځـي بـه كـلـتـو و ر ي ئـه و ځـي بـن، دـه يـا نـه و ځـي تـ كـلـتـو و ر ي ئـه و ځـي بـگ ځـي نـه سـه ر ژيـا نـي ځـي يـان. ئـه مـه ش كـار ځـي كـه لـه مـه حـا ځـي مـه حـا ځـي تـر. لـه كـځـي تـا يـيـدا دـه سـت ځـي شـا نـه لـه بـر ا ي و ه ر گ ځـي سـه بـا ح ئـي سـمـا عـيـل دـه كـه م، كـه جـار ځـي دـي كـه لـه ځـي و ه ر گ ځـي ا نـه جـو ا نـه كـا نـي يـه و ه بـه ځـي مـا ن ځـي دـي كـه ي ئـا شـنـا كـر د م. هـيـو ا ي سـه ر كـه و تـن و بـه ر دـه و ا مـي بـځـي دـه خـوا ز م.

پـه ر ا و ځـي ز: - و ځـي ر ا نـه پـيـا و / مـان / عـه بـد و لـعـه ز ي ز بـن بـه ر ه كـه / و ه ر گ ځـي ا نـي سـه بـا ح ئـي سـمـا عـيـل / بـځـي ا و كـرا و ه ي دـه ز گـاي سـه ر دـه م 2018..

ئـم بـا بـه تـه لـه ځـي ژ نـا مـه ي هـه و ا ل ژ مـا ر ه 775 ځـي ژي 15-12-2018 بـځـي ا و كـرا و ه تـه و ه...